

ณัฐวุฒิ รัตนสุนทร 2557: การใช้ประโยชน์พื้นที่โล่ง ว่างส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน
เพื่อการดำรงอยู่ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนเก่าริมคลอง รอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
ศึกษาเฉพาะกรณี ชุมชนตลาดเก่าบางพลี ริมคลองลำโรง จังหวัดสมุทรปราการ
ปริญญาการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อมมหาบัณฑิต สาขาการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม
ภาควิชาการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์
ประสงค์ เอี่ยมอนันต์, M.Arch. 125 หน้า

งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการตั้งถิ่นฐานชุมชนเก่าริมคลอง รอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ตั้งแต่อดีต
จนถึงปัจจุบัน และแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่รอบท่าอากาศยาน
(2) ศึกษาบทบาทความสัมพันธ์ของอัตลักษณ์ชุมชนตลาดเก่าบางพลี ริมคลองลำโรง กับสภาพปัจจุบันของการใช้ประโยชน์
พื้นที่โล่ง-ว่าง ภายในชุมชนจากการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของชุมชนเมือง (3) แนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่
โล่ง ว่างส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน เพื่อชุมชนเก่าริมคลองจะคงรักษาอัตลักษณ์และสามารถอยู่ร่วมกับการ
พัฒนาเมืองได้ต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า พื้นที่รอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงเดิมจากพื้นที่เกษตรกรรม เป็นพื้นที่
ชุมชน ตัวเมือง ย่านการค้า หมู่บ้านจัดสรร และพื้นที่อุตสาหกรรม โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานชุมชนรอบ
ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เกิดจากการบริหารการปกครองจากนโยบายของรัฐ และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เป็น
ตัวกำหนดทิศทางมีเทคโนโลยีเป็นตัวเร่ง เพื่อหวังผลทางเศรษฐกิจเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ โดยอาศัยสังคม และวัฒนธรรม
ยึดเหนี่ยวให้ชุมชนสามารถดำรงอยู่ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะจากการพัฒนาท่าอากาศยานจากการ
สัมภาระ และสอบถามประชาชนในพื้นที่ศึกษา พบว่า พื้นที่ริมคลองใช้ประโยชน์มากที่สุดร้อยละ 71.65 ของผู้ตอบ
แบบสอบถาม และมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ร้อยละ 89.50 ผลมาจากความต้องการพื้นที่ค้าขาย ทั้งนี้แนวทางการใช้
ประโยชน์ที่โล่ง-ว่างส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชนเก่าริมคลอง พบว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการพัฒนาพื้นที่โล่ง ว่างริมคลอง โดยใช้อำนาจ โครงสร้างหน้าที่ และกฎหมายเดิมที่มีอยู่ให้เต็มศักยภาพ
จัดทำแผนท้องถิ่นตามระยะเวลาของแผนพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เพื่อให้เป็นไปในทิศทางโดยรวม
ร่วมกัน